

7.9 František Saleský o misii kapucínov vo Wallise

Biskup Ženevy

Antoinete de Quartery v Sione

Annecy 1621

František Saleský (1567-1622), sídliači ako biskup kalvínskeho mesta (1602) v exile v Annecy, precestoval Wallis v r. 1614 a pobádal už vtedy biskupa v Sione/ Sittene na založenie kapucínskeho kláštora. Jeho úsilie ako aj podnety nuncia a pápeža Pavla V. ostali bezvýsledné. Listom z 21. apríla 1621 na správcu Sionu (de Quartery, 1576-1641) sa o to znova pokúša susedný biskup František Saleský. Riadky zdravotne už podlomeného pastiera zachytávajú pôsobenie savojských kapucínov v Unterwallise a odporúčajú založenie kláštora v hlavnom meste mnohorozvetvenej doliny. Založenie kláštora sa malo podariť napriek odporu biskupa a novovercov až na tlak rímskej Kongregácie pre šírenie viery: tá pár týždňov po smrti Saleského poverila prokurátora rádu poslať bratov do ohrozeného biskupstva. Nato Sitten povolil bratom v meste dušpastierskú činnosť bez toho, aby mu však dovolila ubytovanie. Savojskí kapucíni mohli byť vystriedaní v r. 1627 po vyhnaní jezuitov nemecko-švajčiarskymi bratmi, no v r. 1630 sa vrátili späť. Kláštor vybudovaný v r. 1631-37 patril do r. 1767 do Savojskej provincie. Dokument ukazuje, ako rád prenikol v spolupráci s biskupmi horlivými za reformu do najvzdialenejších dolín Álp, aby bránil ľud pred postupujúcou protestantizáciou. Podobne ako kostnický biskup v nemeckom Švajčiarsku sa javí pastoračne lahostajný i jeho kolega vo Wallise Adrian II. von Riedmatten, čo robí susedného biskupa, rehoľných predstavených, katolíckych politikov vnútorného Švajčiarska a pápežského nuncia nositeľmi reformnej politiky¹.

Veľadôstojný pane, pri príležitosti cesty, ktorú podnikajú provinciál P. Dominik und P. Philibert, z rádu kapucínov, do Vášho kraja, Wallisu, cítim sa nútený poďakovať sa Vám za láskavé svedectvo, ktoré ste podali v Ríme môjmu bratovi, biskupovi Chalcedónu. On je teraz môj koadjútor a sám by Vám bol napísal, keby tu bol. Ale to nie je jediný dôkaz Vašej blahosklonnosti voči mne, ktorú som od Vás prijal. Už dlhú dobu ste mi priateľsky naklonený a cítim sa nútený vyjadriť Vám svoju hlbokú úctu za Vašu zbožnosť a česťnosť, spojené s horlivosťou a múdrosťou, čím Vás Boh obdaril. Stále si uvedomujem, čo ste pri všetkých núkajúcich sa príležitostiach vykonali v záujme Cirkvi a pre blaho Vašej krajiny. Ako môj príspevok, ktorý si môžem dovoliť, ako uznanie za Vaše mnohé diela, ktoré ste spoluvytvárali, vnímam ako prosbu k Bohu, nech Vám daruje milosť ďalej napredovať týmto spôsobom a pritom neprerušene rásť v čnosti a zbožnosti, aby ste, po dlhom a plodnom živote, tak upevnený v dobrom boli uznaný, že smiete vstúpiť do toho večného.

A teraz sa núka Vašej horlivosti jedna dobrá príležitosť v príbytku otcov kapucínov v Sittene, odkiaľ budú, ako viete, preukazovať celej krajine tisícnásobne dobré a spoľahlivé duchovné služby a to lepšie než ako by mohli konať v hocakom inom kúte

---

¹ List napísany po francúzsky je zverejnený v SULPICE D'AYENT, Les capucins en Valais, St-Maurice 1939, 118-119. Do nemčiny ho preložil Vivald Monnerat zo švajčiarskej provincie.

vlasti. Myslím si, že by to azda poslúžilo dokonca časnému blahu pánov krajiny, vychádzajúc z viacerých vážnych úvah, ktoré mi vnuká stav vecí sveta. Keďže Vám teraz, z vôle Božej, prináleží samotná úcta obydlia tohto rádu v St-Maurice,² môžete sa tak podieľať vo vysokej miere na zasadení práve tohto rádu v Sittene, ako je to podľa mojich poznatkov už dlho želaním všetkých dobroprajných. V nádeji na Vašu podporu a horlivosť, múdrosť a dobrotivosť kniežacieho biskupa z Wallisu, som týchto oboch pátrov, ktorí sú pravými služobníkmi Boha a hodní byť milovaní, povzbudil, urobiť z ich strany všetko, čo môžu verne vykonať pre toto dobré dielo.

Preto opäť úpenlivo prosím Božiu prozreteľnosť o jej požehnanie a nech Vám pomáha napredovať stále ďalej na ceste milosti.

Veľadôstojný pane, v úplnej odovzdanosti, zostávam Váš veľmi oddaný a veľmi pokorný služobník

František, biskup Ženevy
Annecy, 21. apríla 1621

---

² Katolícke mestá Švajčiarska sa v r. 1589 v Altdorfe uzniesli priviesť na záchranu starej viery vo Wallise kapucínov. V r. 1596 získali od generálneho ministra súhlas na založenie kláštora, ktoré sa však ďalej oneskorilo. V r. 1602 prišli prví bratia do St-Maurice od Ženevského jazera. Prvý kláštor bol v r. 1612 improvizovaný z jednej pustovne. List napísaný Františkom Saleským rytierovi Antoineovi de Quartcry umožní v r. 1640 stavbu nového kláštora na jeho pozemku.